

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2026-352-84>

УДК: 004:658.1:330.3

JEL classification: O33, L86, L25, D24, M21

ЧАЙКОВСЬКА Інна

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0001-7482-1010>

e-mail: chaikovskaii@khmnu.edu.ua

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ІТ-КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

У статті проведено аналіз розвитку та ефективності ІТ-компаній в Україні на основі ключових макроекономічних та галузевих показників за 2019–2026 роки. Досліджено динаміку частки експорту ІТ-послуг у ВВП, структурі експорту послуг і загальному експорті товарів та послуг, що дозволило визначити роль ІТ-галузі як одного з провідних драйверів економічного розвитку країни. Проаналізовано зміни кількості ІТ-компаній, чисельності працівників, доходів підприємств, а також географічну структуру експорту ІТ-послуг. Особливу увагу приділено оцінці ефективності діяльності провідних ІТ-компаній України у 2026 році на основі фінансових показників топ-10 підприємств галузі. Визначено тенденції концентрації ринку, зростання середніх компаній та структурні зміни бізнес-моделей ІТ-підприємств. Результати дослідження свідчать про високу адаптивність ІТ-галузі до зовнішніх викликів, стабільність доходів та збереження експортної орієнтації. Обґрунтовано, що ІТ-компанії України залишаються одним із ключових факторів економічного зростання, цифрової трансформації та підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: ІТ-компанії, ІТ-галузь, цифрова економіка, експорт ІТ-послуг, ефективність підприємств, розвиток ІТ-ринку, Україна.

CHAIKOVSKA Inna

Khmelnitskyi National University

ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT AND EFFICIENCY OF IT COMPANIES IN UKRAINE

The article analyzes the development and efficiency of IT companies in Ukraine based on key macroeconomic and industry indicators for 2019–2026. The dynamics of the share of IT services exports in GDP, the structure of services exports, and total exports of goods and services were studied, which allowed us to determine the role of the IT industry as one of the leading drivers of the country's economic development. Changes in the number of IT companies, the number of employees, and enterprise revenues were analyzed, as well as the geographical structure of IT services exports. Particular attention was paid to assessing the efficiency of the leading IT companies in Ukraine in 2026 based on the financial indicators of the top 10 enterprises in the industry. Trends in market concentration, growth of medium-sized companies, and structural changes in the business models of IT enterprises were identified. The results of the study indicate the high adaptability of the IT industry to external challenges, stability of revenues, and preservation of export orientation. It is substantiated that Ukrainian IT companies remain one of the key factors in economic growth, digital transformation, and increasing the competitiveness of the national economy in the face of modern challenges.

Keywords: IT companies, IT industry, digital economy, export of IT services, enterprise efficiency, IT market development, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції / Received 02.03.2026

Прийнята до друку / Accepted 22.03.2026

Опубліковано / Published 31.03.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

© Чайковська Інна

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах цифрової трансформації економіки та глобалізації ринків ІТ-галузь відіграє дедалі важливішу роль у забезпеченні економічного розвитку країн, формуванні інноваційного потенціалу та підвищенні конкурентоспроможності підприємницького сектору. Для України розвиток ІТ-компаній є особливо актуальним, оскільки галузь демонструє стабільне зростання, значну експортну орієнтацію та високий рівень адаптивності до кризових умов, зокрема в період воєнних викликів та економічної нестабільності.

Аналіз статистичних даних свідчить про зростання ролі ІТ-галузі в економіці України, зокрема збільшення частки експорту ІТ-послуг у ВВП, структурі експорту послуг та загальному експорті товарів і послуг. Водночас спостерігаються структурні зміни у функціонуванні ІТ-компаній, зокрема трансформація бізнес-моделей, зміна кількості підприємств і працівників, а також нерівномірна динаміка доходів провідних компаній галузі. Крім того, сучасні виклики, пов'язані з воєнними діями, релокацією бізнесу, зміною міжнародного попиту та посиленням глобальної конкуренції, зумовлюють необхідність комплексної оцінки розвитку та ефективності діяльності ІТ-компаній України.

У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження тенденцій розвитку ІТ-компаній, аналіз фінансових результатів провідних підприємств галузі, визначення рівня концентрації ринку та оцінка ефективності функціонування ІТ-компаній в умовах сучасних економічних трансформацій. Таке дослідження

дозволяє визначити ключові фактори розвитку галузі, оцінити її внесок у національну економіку та сформулювати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності ІТ-компаній.

Отже, необхідність комплексного аналізу розвитку та ефективності ІТ-компаній України, з урахуванням макроекономічних показників, галузевих тенденцій та фінансових результатів провідних підприємств, визначає актуальність даного дослідження та його значущість для вирішення важливих наукових і практичних завдань розвитку цифрової економіки України.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Серед дослідників, котрі займалися дослідженнями розвитку ІТ-компаній в Україні, можна виділити наступних: Булкот О.В. [1], Гордополов В. [2], Ковтуненко Ю.В. [3], Куцик П.О. [4], Моряк Т.П. [5], Пилипенко О. [9], Портна О.В. [6], Міщенко В. І. [7], Хоменко І. [10], Шевчук А.В. [11], Шевчук І.Б. [11] та ін.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Незважаючи на значну кількість досліджень розвитку ІТ-галузі України, недостатньо уваги приділяється комплексному аналізу ефективності ІТ-компаній з урахуванням сучасних економічних викликів. Зокрема, потребує подальшого дослідження взаємозв'язок між макроекономічними показниками розвитку галузі та фінансовими результатами провідних ІТ-компаній, а також структурні зміни ринку, динаміка кількості підприємств і працівників. Крім того, недостатньо дослідженими залишаються питання адаптації ІТ-компаній до сучасних умов функціонування та оцінка ефективності їх діяльності на основі фінансових показників. Саме вирішенню зазначених питань присвячено дану статтю.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є аналіз розвитку та оцінка ефективності діяльності ІТ-компаній в Україні на основі ключових макроекономічних показників, галузевих тенденцій та фінансових результатів провідних підприємств з метою визначення основних тенденцій функціонування та перспектив розвитку ІТ-галузі.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

ІТ-галузь України залишається одним із найбільш динамічних секторів економіки, демонструючи стійкість до зовнішніх викликів та здатність до адаптації в умовах кризових явищ. Аналіз статистичних показників розвитку ІТ-компаній в Україні у 2019–2024 роках свідчить про поступове зростання ролі галузі в економіці країни та її значний експортний потенціал (табл.1).

Таблиця 1

Частка експорту ІТ-послуг України [12]

Показник	2019	2020	2021	2022	2-23	2024
Частка експорту ІТ-послуг у ВВП, %	2,7	3,2	3,5	4,5	3,7	3,4
Частка експорту ІТ-послуг в експорті всіх послуг, %	23,9	32,3	37,8	44,2	40,5	37,4
Частка експорту ІТ-послуг в експорті товарів та послуг, %	6,6	8,3	8,5	12,8	13,1	11,5

Насамперед, важливим показником розвитку ІТ-індустрії є частка експорту ІТ-послуг у ВВП країни. Протягом 2019–2022 років спостерігалася позитивна динаміка цього показника: з 2,7 % у 2019 році до 4,5 % у 2022 році. Така тенденція свідчить про швидке зростання ІТ-галузі та підвищення її значення для національної економіки. Водночас у 2023 році показник знизився до 3,7 %, а у 2024 році – до 3,4 %, що пояснюється негативним впливом воєнних дій, скороченням інвестицій та частковою релокацією компаній. Незважаючи на це, навіть у складних умовах частка ІТ-експорту у ВВП залишається вищою, ніж у докризовий період, що свідчить про стійкість галузі.

Аналогічну динаміку демонструє частка експорту ІТ-послуг у загальному експорті послуг. У 2019 році цей показник становив 23,9 %, а вже у 2022 році зріс до 44,2 %, що свідчить про перетворення ІТ-галузі на ключовий сектор експорту послуг України. У 2023–2024 роках спостерігається незначне зниження показника до 40,5 % та 37,4 % відповідно. Однак навіть за таких умов ІТ-галузь продовжує залишатися одним із провідних експортоорієнтованих секторів економіки.

Позитивну тенденцію демонструє також частка ІТ-послуг у загальному експорті товарів та послуг. У 2019 році вона становила 6,6 %, у 2022 році зросла до 12,8 %, а у 2023 році досягла 13,1 %. У 2024 році спостерігається незначне зниження до 11,5 %, що також пов'язано із загальнооекономічними викликами. Проте загалом упродовж досліджуваного періоду частка ІТ-галузі у зовнішній торгівлі суттєво зросла, що підтверджує її конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Важливим показником ефективності розвитку ІТ-галузі є географічна структура експорту. У 2024 році найбільшими споживачами українських ІТ-послуг були США (37,2 %), Велика Британія (8,8 %), Мальта

(7,8 %), Кіпр (6,1 %), Ізраїль (4,6 %), Швейцарія (4,1 %) та Німеччина (4,1 %). Така структура свідчить про високий рівень інтеграції українських ІТ-компаній у світовий ринок, орієнтацію на розвинені країни та значну диверсифікацію експортних напрямів [12].

У 2019–2021 роках кількість діючих юридичних осіб, що надають ІТ-послуги, зросла з 8,3 тис. до 9,6 тис., що свідчить про активний розвиток підприємницької діяльності у сфері ІТ. Однак у 2022–2023 роках спостерігалось скорочення кількості компаній до 8,1 тис., що пояснюється наслідками воєнних дій та релокацією бізнесу. У 2024 році зафіксовано часткове відновлення до 8,6 тис., що свідчить про поступову стабілізацію галузі (табл.2).

Таблиця 2

Показники діяльності ІТ-компаній України [12]

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість діючих юридичних осіб, що надають ІТ-послуги, тис.	8,3	8,7	9,6	8,9	8,1	8,6
Кількість працівників в ІТ-індустрії в Україні (індивідуальні підприємці), тис.	168,6	195,1	243,9	272,8	265,0	258,2
Дохід ІТ-компаній в Україні, млрд дол. США	4,2	4,4	6,1	5,9	6,0	6,2

Аналогічні тенденції простежуються щодо кількості працівників ІТ-індустрії. У 2019–2022 роках кількість спеціалістів зросла з 168,6 тис. до 272,8 тис. осіб, що підтверджує швидке розширення галузі. Водночас у 2023–2024 роках спостерігається незначне скорочення до 258,2 тис. осіб, що пояснюється міграцією спеціалістів, релокацією компаній та загальною економічною нестабільністю.

Попри зменшення кількості компаній та працівників, доходи ІТ-компаній демонструють стабільність. У 2019 році дохід становив 4,2 млрд дол. США, у 2021 році зріс до 6,1 млрд дол. США. У 2022 році спостерігалось незначне зниження до 5,9 млрд дол. США, однак у 2023–2024 роках відбулося відновлення до 6,2 млрд дол. США. Це свідчить про підвищення ефективності діяльності ІТ-компаній та зростання продуктивності.

Важливим аспектом розвитку ІТ-компаній є структура бізнес-моделей. У 2024 році найбільшу частку становлять аутсорсингові компанії – 47 %, що підтверджує орієнтацію українського ІТ-ринку на надання послуг для міжнародних клієнтів. Значну частку займають продуктові компанії – 31 %, що свідчить про поступовий перехід до створення власних продуктів та підвищення доданої вартості. Змішана модель становить 19 %, а аутстафінг – 3 %.

Таким чином, проведений аналіз свідчить, що ІТ-галузь України демонструє стабільний розвиток, високий рівень адаптивності та ефективності. Попри негативний вплив воєнних факторів, галузь зберігає значний експортний потенціал, поступово відновлює кількість компаній та демонструє стабільне зростання доходів. Це підтверджує, що ІТ-компанії залишаються одним із ключових драйверів економічного розвитку України.

Додатковим підтвердженням розвитку та ефективності ІТ-компаній України є аналіз фінансових показників провідних підприємств галузі у 2026 році (табл. 3). Сукупний виторг десяти найбільших ІТ-компаній України становив 55,54 млрд грн, що свідчить про значний економічний потенціал галузі та її вагомую роль у формуванні доходів підприємницького сектору.

Таблиця 3

Найкращі підприємства України 2026 (ІТ) [8]

№	Назва	Виторг, млрд.грн	%	Зміна до 2025 р., %
1	GlobalLogic Ukraine Глобаллоджик Україна	10,88	19,58	-6,74
2	Ерам Епам системз	10,22	18,41	-9,94
3	Ерам Епам діджитал	9,24	16,64	22,79
4	Лухофт Люксофт соллошнс	4,85	8,74	-11,05
5	Kilobyte1024 Кілобайт1024	4,41	7,94	114,39
6	SoftServe Софтсерв діджитал	3,75	6,76	68,54
7	Терра-е-софт	3,55	6,39	-
8	Тітоеву Тітоеврі крійг Україна	3,01	5,42	-1,73
9	SoftServe Софтсерв матрикс	2,85	5,12	80,63
10	Intellias Інститут інформаційних технологій „Інтелліас“	2,77	4,99	-31,73

Лідерами рейтингу стали компанії GlobalLogic Ukraine та EPAM, які традиційно займають провідні позиції на українському IT-ринку. Так, виторг GlobalLogic Ukraine становив 10,88 млрд грн або 19,58 % загального обсягу доходів топ-10 компаній, однак у порівнянні з 2025 роком спостерігається скорочення на 6,74 %. Подібна тенденція характерна і для компанії EPAM Systems, яка отримала 10,22 млрд грн виторгу (18,41 %), що на 9,94 % менше, ніж у попередньому році. Це може свідчити про певне зниження обсягів аутсорсингових контрактів або оптимізацію діяльності великих міжнародних компаній.

Водночас значне зростання демонструють окремі компанії середнього рівня. Зокрема, компанія EPAM Digital показала зростання виторгу на 22,79 %, досягнувши 9,24 млрд грн, що свідчить про посилення попиту на цифрові рішення та розвиток нових напрямів IT-послуг. Особливо високі темпи зростання продемонстрували компанії Kilobyte1024 (+114,39 %), SoftServe Digital (+68,54 %) та SoftServe Matrix (+80,63 %). Така динаміка свідчить про активний розвиток середніх IT-компаній та підвищення їх конкурентоспроможності.

Водночас деякі компанії продемонстрували зниження доходів. Так, Luxoft Solutions скоротила виторг на 11,05 %, а Intellias – на 31,73 %, що може бути пов'язано зі зміною структури замовлень, оптимізацією бізнес-процесів або релокацією частини діяльності. Компанія Tietoevy Create Ukraine продемонструвала відносно стабільність зі зниженням лише на 1,73 %, що свідчить про стійкість її бізнес-моделі.

Аналіз структури доходів свідчить про високу концентрацію ринку. На перші три компанії припадає понад 54 % загального виторгу топ-10, що підтверджує домінування великих міжнародних IT-компаній на українському ринку. Водночас активне зростання середніх компаній свідчить про формування конкурентного середовища та розвиток внутрішнього IT-ринку.

Таким чином, аналіз фінансових показників провідних IT-компаній України у 2026 році підтверджує, що галузь демонструє високий рівень ефективності та адаптивності. Попри зниження доходів окремих великих компаній, загальний виторг топ-10 підприємств залишається значним, а швидке зростання частини компаній свідчить про структурні зміни в галузі та посилення конкуренції. Це підтверджує, що IT-компанії України залишаються одним із ключових драйверів розвитку національної економіки та формування інноваційного потенціалу країни.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження розвитку та ефективності IT-компаній в Україні засвідчило, що IT-галузь залишається одним із ключових драйверів економічного розвитку країни та демонструє високий рівень адаптивності до сучасних викликів. Аналіз показав зростання ролі IT-послуг у структурі ВВП та експорту, що підтверджує посилення значення галузі у формуванні національної економіки. Незважаючи на певне скорочення окремих показників у 2023–2024 роках, IT-сектор зберігає стабільні позиції та демонструє поступове відновлення.

Встановлено, що кількість IT-компаній та працівників у галузі зазнала незначних змін під впливом зовнішніх факторів, однак доходи підприємств залишаються стабільними, що свідчить про підвищення ефективності діяльності IT-компаній. Аналіз фінансових показників провідних підприємств у 2026 році підтвердив наявність концентрації ринку, а також активне зростання окремих компаній середнього рівня, що сприяє посиленню конкуренції та розвитку галузі.

Отримані результати дозволяють зробити висновок, що IT-компанії України характеризуються високою конкурентоспроможністю, експортною орієнтацією та значним потенціалом розвитку.

Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленому аналізі ефективності діяльності IT-компаній з урахуванням цифрової трансформації, інноваційного розвитку, зміни бізнес-моделей та регіональних особливостей функціонування IT-галузі в Україні.

Література

1. Булкот О.В., Петрієв Д.А. Особливості діяльності українських віртуальних компаній в умовах трансформаційних змін середовища. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2025. № 20. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-20-02-04>
2. Гордополов В., Бондар Д. Аналіз ефективності діяльності IT-компаній: компаративний підхід. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 2025. № 4. С. 328–333. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-45>
3. Ковтуненко Ю.В., Дукіна Д.М. Проблеми та перспективи розвитку вітчизняних підприємств IT-сфери на міжнародних ринках в умовах глобальних ризиків. Economic journal Odessa polytechnic university. 2024. № 3(29). С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.15276/EJ.03.2024.3>
4. Куцик П.О., Туліка Н.М., Процикевич А.І. Стан та перспективи розвитку IT-індустрії України. Економіка та суспільство. 2024. № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-108>
5. Лісік О.А., Моряк Т.П. Аналіз стану IT-сектору України в умовах повномасштабної війни. Економіка та суспільство. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-67>

6. Магдисяк С.В., Портна О.В. Аналіз функціонування та розвитку ІТ-секторів критичної інфраструктури в економіці країни та регіонів. Проблеми економіки. 2024. № 3 (61). С. 118–125. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-118-125>
7. Міщенко В.І. Перспективи розвитку ІТ-сектору та цифрової інфраструктури України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. № 44. С. 105–111. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-43-18>
8. Найкращі підприємства України 2026 (ІТ). URL: <https://opendatabot.ua/c/index/it>
9. Пилипенко О., Процько Я. Економічний розвиток українських ІТ компаній в умовах Industry 4.0. Вчені записки Університету «КРОК». 2024. № 2(74). С. 22–30. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-22-30>
10. Хоменко І., Хоменко О. Особливості ІТ-галузі в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2023. № 2(34). С. 143–153. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2\(34\)-143-153](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2(34)-143-153)
11. Шевчук І.Б., Шевчук А.В. Структурно-динамічний аналіз ІТ-ринку України: виклики сьогодення. Бізнес Інформ. 2024. № 3. С. 136–145. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-136-145>
12. Digital Tiger: the Market Power of Ukrainian IT — 2024. URL: <https://itukraine.org.ua/files/DigitalTiger2024.pdf>

References

1. Bulkot, O. V., Petriiev, D. A. (2025). Features of Ukrainian virtual companies in conditions of transformational environmental changes. Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management, 20. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-20-02-04>
2. Hordopolov, V., Bondar, D. (2025). Analysis of IT companies efficiency: a comparative approach. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 4, 328–333. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-45>
3. Kovtunenکو, Y. V., Dukina, D. M. (2024). Problems and prospects for development of domestic IT enterprises in international markets under global risks. Economic Journal Odessa Polytechnic University, 3(29), 20–26. <https://doi.org/10.15276/EJ.03.2024.3>
4. Kutsyk, P. O., Tulika, N. M., Protsykevych, A. I. (2024). State and prospects of IT industry development in Ukraine. Economy and Society, 67. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-108>
5. Lisik, O. A., Moriak, T. P. (2023). Analysis of the IT sector in Ukraine under full-scale war conditions. Economy and Society, 55. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-67>
6. Mahdysiuk, S. V., Portna, O. V. (2024). Analysis of functioning and development of IT sectors of critical infrastructure in national and regional economies. Problems of Economy, 3(61), 118–125. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-118-125>
7. Mishchenko, V. I. (2022). Prospects for development of IT sector and digital infrastructure in Ukraine. Scientific Bulletin of Uzhhorod National University, 44, 105–111. <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-43-18>
8. Best Companies of Ukraine 2026 (IT). (2026). Available at: <https://opendatabot.ua/c/index/it>
9. Pylypenko, O., Protsko, Y. (2024). Economic development of Ukrainian IT companies in Industry 4.0 conditions. Scientific Notes of KROK University, 2(74), 22–30. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-22-30>
10. Khomenko, I., Khomenko, O. (2023). Features of IT industry in Ukraine: current state and development prospects. Problems and Prospects of Economics and Management, 2(34), 143–153. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2\(34\)-143-153](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2(34)-143-153)
11. Shevchuk, I. B., Shevchuk, A. V. (2024). Structural and dynamic analysis of Ukrainian IT market: current challenges. Business Inform, 3, 136–145. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-136-145>
12. Digital Tiger: the Market Power of Ukrainian IT. (2024). Available at: <https://itukraine.org.ua/files/DigitalTiger2024.pdf>